

Ifrån S:t Petersburg inväntas notis af Consul Harff om hvad i går kunnat uträttas. Kanske borde ordres gifvas till Stettin att à tout pris uppköpa Korn och befrakta segelfartyg på Åbo, derifrån man måste söka att få dem att gå vidare under bogsering till Brahestad och Uleåborg.

Neptun är sysselsatt med bergning vid Porkala af ett stort skepp för Amur, innehafvande bland annat 3 500 Mattor Mjöl.

Ödmjukast
A. F. Wasenius

10 d. 10 Okt 1867.

786 J. V. SNELLMAN – E. G. SEDERHOLM 11.X
1867

Kuopio kulturhistoriska museum

H:r Magister Sederholm

20 P<ro> M<emoria>

1:o H:r Magistern reser till Kuopio stad och efter framkomsten anmäler sig hos t<jänst>förrättande> Guvernören, som meddelar under rättelse, hvar distillation af terpentin kommer att ske.

2:o Vid undervisningen iakttages omsorgsfullt att närvarande af allmogen lära sig väl förstå förfarandet, för att vinna ren terpentinolja – och huru med återstående hartz skall förfaras, för att göra varan säljbar.

30 Enligt underrättelse från England är hufvudsak att frigöra oljan från den starka lukt, som gjort Finsk vara derstädes osäljbar.

3:o Handlande i städerna, hvilka Guvernören rekomenderar, böra vidtalas och uppmanas till upphandling och export.

Det pris, som i utlandet kan erhållas för luktfri vara skall dem framdeles meddelas.

40 4:o Guvernören ombedes tillhandahålla apteksflaskor af hvitt glas, hvilka fyllas med erhållen olja och utdelas till handlande samt de undervisade bland allmogen såsom prof på duglig vara – med upprepad maning till de senare att icke ens försöka utbjuda annorlunda beskafad olja.

5:o Angående möjligen behöflig undervisning /i/ att tillverkning af pottaska öfverenskommes med Guvernören.

Önskligt synes i detta afseende, att kalcineringen skulle verkställas af ett färre antal väl betrodda personer, för att undvika underslef och varans diskrediterande.

50 Kanske lämpligast, att trafikanterna uppköpa askan rå – inkokad – och sjelfva låta verkställa kalcineringen.

6:o Undervisning bör meddelas på tvenne högst tre ställen inom länet, för att H:r Magistern må blifva ledig att snart begifva sig till S:t Michel – der anmälan hos Guvernören m. m. allt i samma ordning som i Kuopio län.

Sleepers stå här i mycket lågt pris emedan de för tillfället finna liten afsättning då de flesta jernvägskompanier äro i konkurs tillstånd eller i dåliga omständigheter. Nybyggnader företas icke & reparationer så litet som möjligt. Sleepers gå härifrån till Ostindien sedan de först blifvit, behandlade med kreosot, men man har funnit att de äfven sålunda äro illa skyddade för »the white ants» och har man därför begynt använda järnsleepers i Indien. Här har man, såsom jag erfar af the Midland Railway C:o, funnit att det icke blir billigare att använda kreosot sleepers, ty då en vanlig sleepers håller i 16 år håller en behandlad med kreosot endast 4 år längre & kreosotprocessen kostar en shilling per sleepers. Under sådana förhållanden & då den mercantila Krediten & spekulationslusten ännu icke äro återställda efter krisen kan jag icke beveka något godt handelshus att göra sleeperskontrakter på längre tid & att lemna förskotter. Men jag vill ännu försöka med ett stort indiskt hus i Liverpool.

10

Försäljning till Indien måste enligt min tanke ske genom engelska hus emedan folket i Indien föredraga detta & emedan det är det säkraste. Den svenska jernexporten till Indien går äfven genom Liverpoolhus. Sverge & Norge exportera icke sleepers. Preussen & Östersjö Provinserna förse England dermed. Emedan frakten från Finland upptar största delen af sleepers pris är det svårt för spekulationen att upptaga denna artikel. I Belgien hoppas jag icke kunna uträtta något emedan jag der icke har bekanta & dit fordras intima bekantskaper för att få underrättelser af den art mitt uppdrag fordrar. Om förfrikt de underrättelser jag kan lemna härifrån icke äro tillfredsställande så ber jag Herr Senatorn ha godheten sända någon annan & jag skall återbära de penningar jag för ändamålet uppburet, endast bedjande om förlåtelse för den dyrbara tid som genom min beskickning gått förlorad.

20

Med sann Högaktning
F. K. Nybom

30

Imorgon skall jag lemna quoterings på Sleepers & så snart som möjligt pris på Tunband.

785 A. F. WASENIUS – J. V. SNELLMAN 10.X 1867
RA, JVS samling

40

Från Stettin ingår följande Telegramm:

»Haben augenblicklich nur 65/67 pfündige zweiradige Gerste kostet 58 Thaler, Dampfschiffe fehlen. Segelschiffe fordern 12 bis 15 Thaler 20. Tonnen Åbo. Dürften bald gar nicht mehr erhältlich sein.»

58. Thaler motsvara c:a 27 1/2 Mark för finsk Tunna, 12 till 15 Thalers frakt till Åbo motsvara 2 m<ark> 28 p<enni> till 2 m<ark> 85 p<enni> p<e>r Tunna.

Sålunda skulle 1. Tunna Korn kosta i Åbo c:a 30 m<ark>. Vigten c:a 12 Lis<pun>d.

Att bemärkas att ordres gåfvos till Stettin att genast köpa och aflasta 5 000 Tunnor Korn af c:a 12 1/2 Lis<pun>ds vigt ifall priset vore höjst 5 Thaler och Ångfartyg till Åbo kunde betingas till frakt af höjst 20 Thaler p 20 Tunnor, eller 2 m<ark> 80 p<enni> Tunna.

50

Råg kostar i Stettin, enligt i dag ingången berättelse af den 3. Oktober c:a F<inska> m<ark> 38. per Tunna.

7:o Till mig telegraferas från Kuopio, när H:r Magistern anser sig kunna komma till S:t M^{iche}l.

Jag anhåller också förbindligt om täta skriftliga underrättelser rörande fortgången af uppdraget – samt om prof på terpentinoljan vid lägenhet.

Joh. Vilh. Snellman

Helsingfors den 11:te Oktober 1867.

787 *N. ADLERBERG – J. V. SNELLMAN 11.X 1867*
HUB, JVS handskriftssamling

10

Paris den 11. October

Gehrter Herr Senator.

Unmittelbar nach Empfang Ihres werthen Schreibens v^{om} 1. d^{ieses} beeilte ich mich Ihrem Wunsche gemäss einen Brief für B^{aron} Rothschild an Herr Frenckell verabfolgen zu lassen, und beauftragte Lezteren Ihnen eine Copie von demselben zuzustellen. Einige Tage darauf empfang ich von H^{err} Frenckel die erfreuliche Kunde über die befriedigende Lösung des ihm angetrauten Geschäftes, und zwar vor Empfang meines Briefes. Er bittet mich den B^{aro}n Rothschild nachträglich einen Anderen Brief zu schreiben um ihm zu danken. Ich bin bereit dieses zu tuhn, wünsche aber zuvor die Bedingungen des abgeschlossenen Geschäftes genauer zu kennen, und alsdann von Ihnen zu erfahren ob Sie es Ihrerseit für nothwendig erachten, und nicht etwa zu fürchten sey, daß zu viel Verbindlichkeit dem B^{aron} R^{oth}schild ihm neue Gelüste für Belohnungen Ambitiöser Art einflössen dürften, was einigermaßen Schwierigkeiten kaum überwindlicher Art erregen könnte, indem der schon verliehene hohe Orden, sehr schwehr zu vermitteln war, und sogesagt eine Vorauszahlung war. Ich erwarte Ihre Antwort, darüber, und zwar in Petersburg wohin ich morgen von hier abreise.

20

30

Wie schmerzlich mich die Umstände unseres armen aufs neue heimgesuchten Finnlands berühren brauche ich nicht zu schildern. In wenig Zeit hoffe ich wider unter Ihnen zu seyn und mit meinen geehrten Collegen für das Wohl des Landes nach Kräften zu wirken.

Mit ausgezeichnete Hochachtung
Ihr ergebener
Graf Adlerberg.

40

788 *A. F. WASENIUS – J. V. SNELLMAN 11.X 1867*
RA, JVS samling

Ödmjukast öfverlemnas bilagde notis om värdet af Hvetekli såsom näringsmedel, äfvensom om ärters enahanda värde samt tvenne Calcüler.

50

Om allt detta föranleder till uppköp af Ärtter från Stettin, anhålles ödmjukast om meddelande om till Stettin skall beträffande ärtter telegraferas.

Ödmjukast
A. F. Wasenius

d. 11. Okt. 1867,

⟨Bilaga⟩

- 10 1. Matta Hvetekli i Petersburg
väger 5 Pu⟨nd⟩ och kostar
å 3 mk 50 p S⟨ilver⟩ R⟨ubel⟩ 2.50.
F⟨inska⟩ M⟨ark⟩ 8.75.
Sannolik frakt till Wasa
Län p⟨er⟩ Ångfartyg – 4.
för 5 Pu⟨nd⟩ Fmk 12.75
p⟨er⟩ Pu⟨nd⟩ Fmk 2.55 p.
ifall Hvetekliet har 1/4 del af sädens närande kraft, skulle 1 Pu⟨nd⟩ Mjöl
motsvaras af 4 Pu⟨nd⟩ Kli, som kosta Fmk 10.20. eller, ifall t. o. m.
20 Kliet antages hafva 1/3 del af Mjölets värde, så skulle 1 Pu⟨nd⟩ Mjöl
motsvaras af 3 Pu⟨nd⟩ Kli, som kosta 7.65.
- 1 Matta Rågmjöl i S:t Petersburg
väger 9 Pu⟨nd⟩ och kostar – S⟨ilver⟩ R⟨ubel⟩ 12.
å 3 mk 50 p F⟨inska⟩ M⟨ark⟩ 42.
- Högsta frakt p⟨er⟩ ångfartyg till södra Uleåborgs eller Norra Wasa
Län 7.
för 9 Pu⟨nd⟩ F⟨inska⟩ M⟨ark⟩ 49.
30 p⟨er⟩ Pu⟨nd⟩ F⟨inska⟩ M⟨ark⟩ 5.44
motsvarande Kli kostar antingen F⟨inska⟩ m⟨ark⟩ 10.20 eller F⟨inska⟩
m⟨ark⟩ 7.65.
N. B. 1 Kuli Hvetekli är så skrymmande att 3 Kuli Kli intaga samma
lastrum som 2 Kuli Råg. Frakten för 3 Kuli Kli beräknad till F⟨inska⟩
m⟨ark⟩ 12. för 2 Kuli Råg till F⟨inska⟩ m⟨ark⟩ 14,
Enligt sednaste notering från Stettin kosta 25 Scheffel Ärtter, mot-
svarande minst 8 Tunnor och vägande c:a 130 Lis⟨pund⟩ F⟨inska⟩
m⟨ark⟩ 2 850
Således p⟨er⟩ Tunna af
40 c:a 16 1/4 Lispund vigt F⟨inska⟩ m⟨ark⟩ 35.60p.
p⟨er⟩ Lispund – – 2.20.
Då 1 Kuli Rågmjöl, vägande 17 Lispund kostar S⟨ilver⟩ R⟨ubel⟩ 12. i S:t
Petersburg, motsvarande F⟨inska⟩ m⟨ark⟩ 42. så kostar hvarje Lispund
Mjöl i S:t Petersburg – F⟨inska⟩ m⟨ark⟩ 2.47.
5 L⟨ispund⟩ Mjöl motsvara 3 L⟨ispund⟩ Ärtter å 2,47 kosta mk 12.35 p.
värda, i förhållande till
mjöl, motstående pris – F⟨inska⟩ m⟨ark⟩ 12.35.
men kosta å 2 mk 20 p. 6.60.
öfverskott F⟨inska⟩ m⟨ark⟩ 5.75.
50 förutom fördelen af i förhållande billigare transportkostnader.